

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 125

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 22 d'Agost de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

La lluita contra la blasfèmia

La tàctica que s'estil·lava en combatre la blasfèmia, contrastava, de fet, amb la tàctica que se seguia en tot altre afer o problema d'ordre econòmic, polític, social, etc., etc.

Quan una revolta ha esclatat ja, quan els ciutadans han perdut l'estima i la direcció, tothom sap que són gairebé inútils els discursos i els endegaments teòrics, imposant-se per instint de conservació un remei d'eficàcia pràctica i immediata: la unió dels bons, una santa germandat, el sometent, és el remei natural i fatal.

Quan una malura s'ha extès i s'ha fet epidèmica, dominadora; quan són evidents els casos d'infecció i són a centenars les víctimes, l'experiència comprova que no es va amb gaires filosofies ni retòriques. Seria inútil demostrar que un tifus, la verola, la pesta bubònica, una simple grippe aguda és una cosa detestable i perillosa. Tothom ho sap i tothom les tem. El que cal, més que fer veure la lletgesa del mal, és estudiar la manera de evitar-lo o de curar-lo.

En un incendi, en un aiguat, en una seccada persistent tothom acut a l'aigua, al foc, a aixecar els ulls, els brassos suplicants al cel; tot el que sigui passar el temps discorrent pels mals causats per l'incendi o per l'aiguat o el perill amenassador d'un eixut persistent és, si no exacerbar el mal, no acudir a l'acte al remei més urgent...

Quines solucions s'havien arbitrat per a curar la infecció de la blasfèmia, de tenir-la o prevenir-la, llevat de les tres solucions apuntades (i de l'oració, d'ordre

purament espiritual), que sols afecten en quant a la seva eficàcia, *als deu o ciñc* per cent dels empèdreïts voluntàriament en el renec? Gosaríem a dir cap, o gairebé cap.

Què s'ha de fer, doncs? Qualsevol cosa, (1) menys no fer res, o fer solament coses que no arriben a curar la massa del conjunt.

En Política, en la Guerra, en les Arts, en les Ciències, en la Indústria, en el Comerç, en l'Agricultura, en la Banca, en totes les disciplines humanes és evident que no n'hi ha prou amb l'exposició d'un imperatiu categòric d'uns canons fixos que s'erigeixen en lleis, d'unes insinuacions amistoses, ni d'unes sancions en cas de infracció.

Homes i Estats, particulars i Institucions col·laboren amb sang i amb diners, amb tota una gamma escalonada d'organitzacions, amb utensilis i pràctiques a posta per a fer imperar el seu objecte.

La blasfèmia és una epidèmia moral i mortal, pitjor encara que la lepra del cos, que taca l'ànima i la torç i la violenta i sobrenaturalment la mata. A qui se li ha acudit portar a la pràctica, com en les infeccions del cos, *l'aïllament del blasfem*? Única manera de que la seva malura no s'extengui, per contagi, en els altres? I si no del blasfem, *aïllar la blasfèmia* creant una estreta atmòsfera d'horror com es fa amb la moneda falsa, amb un gos rabiós, amb un cavall desbocat, apartant-se d'ells tothom. A qui se li ocorre donar despeses i fer sacrificis econòmics per tal de proporcionar remeis morals? Qui és que es

(1) Le zèle n'est que le rayonnement actif de l'amour. (La lutte contre le blasphème).

consagra tota la vida, com fan els especialistes, els que segueixen una vocació, a curar directament, arriscant salut i béns, per a curar aquest mal que és el major afront de Déu i d'un poble?

I mentre la ciència i l'experiència, la pedagogia de tots els pobles arriba a penetrar les regles i les lleis de la cultura de les llengües, fent relluir en els llibres i en les aules les llengües clàssiques mortes de l'antigor i les llengües literàries del temps modern, perfilant l'accent i l'estil, sotjant fins una coma, i escandalitzant-se tothom, i amb raó, quan se conculca una d'aquestes normes de la ciència humana enc que no sigui sinó sobre un fet ortogràfic o fonètic que s'havia fet, i amb quins recursos comptava, i quin escàndol tenia la ciència i l'experiència, la pedagogia de tots els pobles quan esclatava al seu davant la blasfèmia i el renec?

Quines lleis es donaven? Quines pràctiques es coneixien? Quins llibres s'escriuen? Quins rètols dominaven? Quines mesures prenien? Quines organitzacions contra la blasfèmia existien? Quins sacrificis s'exigien als particulars, quina col·laboració a les col·lectivitats, i quina responsabilitat als Estats?

I jo us dic que, a canvi només de suprimir en les converses un mot fecal, aquest *mec...* que no és una blasfèmia, que sols és una impudícia, bé podríem renunciar a terres i béns i adhuc a tresors de la major estima.

Bé podríem bastir, per a suprimir-lo, barreres i dics de contenció, escriure llibres i aixecar catedres i palaus, car cap poble pot fonamentar la seva fortalesa i grandesa, tant en l'ordre material com en l'ordre moral, sobre fonaments equivocs i relliscosos. I la descomposició de la llengua, entre inmundícies i renecs, és el màxim perill per a l'espiritualitat d'un poble i d'una civilització.

Nosaltres, doncs, havíem d'intentar quelcom de nou, obrir camins, esbrossar terres, ensajar procediments, exposar-nos fins a la còmoda i estèril rialla dels escèptics. Els primers mitings contra la blasfèmia que celebrarem els anys 10 i 11, causaren en el món una mena d'estranyesa i estupor. A Espanya, ans de nosaltres, no s'havia celebrat, que ho sapiguem, mai cap miting contra la blasfèmia, i creiem que tampoc cap en el estranger. I ara són a

centenars els celebrats aquí, i pot ser a mils els celebrats a Itàlia. I aquesta actuació, entre totes les que es poden posar en joc, *donat el contagi del renec*, és pot ser la més adequada per a impedir la blasfèmia i ofegar el mal mot a flor de gola, creant una atmòsfera que prepara les lleis que es compliran, els preceptes que se seguiran, les sàvies disposicions i ordinarments que tothom acata i beneix; atmòsfera que ompli de rètols les cases i els camins, d'adagis i sentències la tradició, de llibres els centres docents i d'articles d'actuació antiblasfema tots els mercats del món

PENSAMENTS DE JOUBERT

L'infant articula els mots amb la memòria, molt abans d'articular-los amb la llengua

La vellesa és amiga de l'ordre, car ho és del repòs.

Bolletí de L'HARPA D'INCA

FE, PATRIA, AMOR

Himne de l'Orfeó «L'Harpa d'Inca»

Cantam l'amor del cor qui s'aponcella,
vou-ve-ri-vou de mare qui ha fruitat;
l'amor qui és un foc nou dins la llar vella.
Cantam l'amor!
qui, ve de Deu, i és forta i casta i bella.

Nostra Ciutat fa olor de messes plenes,
ni han de comprar la fruita els menestrals.
El sol és clar, l'oratge és pur, serenes
són les cançons i tradicions natal.

Cantam la Pàtria!
que arrela com el Pi de les carenes!

L'heroica fe dels avis transfigura
de les ciutats preclares l'unió.
Tots som germans damunt la terra impura!
Un Deu, un Pare, un credo, i una Amor!
Cantam la Fe!
que'ns fa immortals de la Ciutat futura!

ANDREU CAIMARI PVE.

HOMENATGE A

MN. MIQUEL COSTA

Com estava projectat de temps enrerra, el dia de l'Assunció de la Verge Maria, la nostra massa coral va anar a Pollensa per a tributar homenatge de devota admiració i recordança a l'excels Poeta, Mossèn Miquel Costa i Llobera.

El número de coristes era d'una xexantena que amb els demés agregats formava un conjunt de més de setanta persones, totes fora són, cara alegre i simpàtica, i compenetrades amb el millor esperit pels actes que anaven a realitzar.

A les onze a la Parròquia de Pollensa es celebrà una missa en sufragi de l'ànima del famós Poeta, que digué nostre soci protector, mossèn Josep Aguiló. Durant la celebració l'Orfeó cantà dos motets litúrgics d'En Victòria i un coral d'en Bach en llengua catalana. El Cura Ecònom, mossèn Antoni Ferrer amb la clerària parroquial estaven al presbiteri que oïen la nostra missa. Bastante gent de Pollensa havia acudit a l'esglèsia i les nostres orfeonistes duïen la clàssica manteta.

A migdia «L'Harpa» visità l'Ajuntament en la Casa consistorial. Es canviaren franques i corals escomeses els nostres directors i don Joan Estrany, que duia la representació del Batle d'Inca, amb el batle d'aquella vila, don Joan Vives; el regidor i mestre nacional, don Francesc Beltran, compaisà nostre; el Metge senyor Vila, cap del Somatent; el secretari senyor Giró, i demés oficials de secretaria; el Tinent Sr. Vanrell, fill d'aquell poble; i altres persones que sentim no poder precisar.

Allà nos comparagué, don Antoni Pol amb un radactor del periòdic «El Dia» que també sentim no recordar son nom, venguts aposta de Ciutat per honorar nostra eixida. El senyor Pol regalà al President cinc pessetes per la bandera.

En la sala d'actes, «L'Harpa» cantà quatre composicions, essent molt aplaudides i elogiades. Forem obsequiats amb esplèndid refresc.

Després, ens dirigirem, acompanyats del Batle i tot el personal que hi havia a la Casa de la Vila, a la casa senyorial a on va nèixer Mossèn Costa, i nostre President deposità un artístic ram, portat d'Inca, baix la llosa commemorativa, dient en

veu commoguda:

Amics i companys: Hem depositat un ram simbòlic baix llàpida commemorativa de Mossèn Costa, en penyora de l'homenatge que sentim pel Poeta tots els components de «L'Harpa d'Inca.»

El ram és compost de flairós pí, romaní florit i llorer gloriós, enllassat de belles flors per mans virginals.

El pí vol significar la fortitut de l'esperit enleirat del Poeta, personificat en la seva gran poesia «El Pí de Formentor.» En aquell arbre sublim que no se sustenta del llim i de les misèries de la terra, sino que viu dels amors del cel, de la llum pura de sants ideals, que foren el mòvil de tota la producció excelsa del cantor pollensí.

An el ram hi hem posat romaní per significar la pàtria, que ell cantà en moltes composicions poètiques i condensà amb unes curtes estrofes:

Un pelegrí deixava la pàtria i cullí, per recort de Mallorca, un brotet de Romaní. Corregué terres i passà fortunes i sempre retenia el brot de romaní, que besava cada dia, conservant així el sentiment de pàtria an el seu cor. Un dia desgraciat, les ones del mar tregueren un mort, i en ses mans encare tenia ben estret un brot de romaní sec. N'hi la mateixa mort li pogué arrancar la recordança de la terra nadiua, el romaní de les nostres montanyes, en que Mossèn Costa simboliza l'«Amor de pàtria.»

El llorer significa la glòria. Amb el llorer gloriós es solen coronar els poetes i els triionfadors esperituals. Be se mereix Mossèn Costa nostres llorers, nostra veneració i la glòria de l'immortalitat dins els sigles veniders, ell que en tant d'amor i sublimitat sabé cantar la pàtria i la religió.

La paraula del President fonc aplaudida.

Allà mateix, se resà un parenostre i un respons, que servà mossèn Aguiló, per no haver feta la visita al Cementeri, degut a l'hora intempestiva del sol de la una agostenca.

Cumplits els actes de l'homenatge anàrem a dinar an el Port. Formàvem una taulada de més de setanta comensals. El xampany fou un obsequi del popular Folklorista don Antoni Pol, que de cada dia està demostrant que és un bon amic de nostre Orfeó. A mitjant dinar comparagué el notable concertista don Antoni Torran-

dell, que acaba de compondre l'Himne de l'Harpa d'Inca» quina lletra insertam avui en aquesta secció. La seva presència fonc saludada amb un esclat de mambelletes.

Amb la major cordialitat i alegria passà l'hora confortant de la dinada.

Horabaixa, a la terrassa de la morada del senyor Torrandell, va cantar vèries composicions, tenent que bisar la «Cançó del Solveig» tota plena de dolçura i harmonia, com les ones tranquiles del mar que acari-ciaven l'arena en aquella hora solemne del crepúscol.

Entorn de la terrassa comparagueren moltitud d'estivetsjants del Port i moltes cares amigues d'inquers per a sentir l'Orfeó i aplaudir-lo efussivament

«Aquesta institució deu presistir contra tot vent» deien uns amics a un cantó de la terrassa, plens de gelosia i comentant la perfecció a on era arribat l'«Harpa» baix la batuta del Mestre Albertí. Amb això, don Jaume Enseñat, important industrial d'aquesta Ciutat, fe un escolt al President, dient-li que l'assantàs protector per cinc pessetes mensuals.

Els orfeonistes foren obsequiats amb un refresc per la distingida senyora del Mestre Torrandell, que ella mateixa serví i honorà, amablament.

Després, anarem a visitar el Comandant don Andreu Cifre i la seva simpàtica Senyora Dins un espès ramolí de pins que tenen davant casseva cantàrem vèries cançons. «El meu Xabech» de mossèn Salas, resultà una nota poètica i fantàstica en la nocturnitat de l'hora i davant el mar solcat per barques pescadores

Els bons amics, també nos feren refrescar amb dolços i licors.

Sobre les nou del vespre erem de retorn a Inca amb el cor ple d'emocions i sens novetat.

Cal fer constar que tots els de l'«Harpa» restam agraïts a l'Ecònom, mossèn Antoni Ferrer; al Batle, don Joan Vives i a tots als que nos ompliren de atencions i feren nostre romiatge planer.

Niños:

Comprad vuestros cuadernos y vuestros objetos escolares en la

Libreria DURAN

Es la más surtida y la que vende más barato.

† NOSTROS AMICS DIFUNTS

Dimecres a vespre morí donya María Beltràn Caimari, esposa de l'amic don Matgí Prats i germana del difunt sacerdot Mn. Pere J. Beltràn.

Sofria ja fa estona una molesta malaltia que suportava en resignació cristiana, i ara, soptadament, ha acabat en la seva vida, deixant una nombrosa família amb el major desconsol.

Acompanyam en son sentiment a son espòs, sa anciana mare, sos fills i germana i demás família, tot desitjant que la fortalesa cristiana sia el bàsem pels seus cors, mentres pregam per l'etern descans per la seva ànima.—R. I. P.

SOLUCIÓ A LA FUGA DE LLETRES DEL NUMERO PASSAT

Sor Tomaseta, a on sou?
Ja vos poreu amagar
perque el dimoni vos cerca
dins un pou vos vol tirar.

Que'm viva Sor Tomasa
Que'm viva Catalina
Que'm viva a la Beata
qui és santa mallorquina.

Segells de goma i de metal

de forma elegant i molta durada.
Com també plaques de metal esmaltat
en colors.

Les vos serviràn an el nostro Establiment.

Las buenas libretas,
Los cuadernos más ventajosos,
Los Libros de más provecho
han sido comprados por los niños en la
LIBRERIA DURÁN

Amb censura eclesiástica.

Zip. Durán.-Inca